

PAULI

HANHINIEMI

DOCENDO

Copyright © Docendo Oy ja Näkytorni Oy 2016

Osa luvuista perustuu osin Soitto on sanoja -kirjan [2005] tekstiin.

Tämän teoksen tekstin ja kuvien jäljentäminen ilman lupaa painamalla, monistamalla, skannaamalla tai muilla tavoin kielletään tekijänoikeuslain mukaisesti. Kirjassa käytetyt valmistaja- ja tuotenimet ovat omistajiensa rekisteröityjä tavaramerkkejä.

Kansi: Pekka Sell

Kuvat: Jiri Halttunen

Taitto: Kari Lahtinen

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

www.docendo.fi

ISBN 978-952-850-899-1

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@docendo.fi

A black and white photograph of a balcony. In the foreground, a wooden railing and a slatted chair are visible. In the background, several flags are flying on poles, including the European Union flag and the Finnish flag. The background is slightly blurred, showing trees and a building.

PAULI HANHINIEMI
KERRAN ELETTYÄ

DOCENDO

Sellaista se selavii on!	7
Itärannalla	17
Kirkonkylälle	21
Seinäjoelle	33
Suosikit, Soundit, Rumbat ja teeveet ja radiot	39
Ivalosta Tallinnaan	45
Paikat ja pleisit	65
Ei saa levittää paniikkia	75
Ikävöimästä itseni yllätin	85
Pidetään sadetta	91
Kolmas nainen hajoaa, perustetaan Perunateatteri	101
Kaukopuheluja	113
Haamukirjoittaja	131
Grapska Gornja	143
PKK – The Movie	151
Hippie needed, hippie wanted	159
Kitarataivas	167
Apelle moi Bob	179
Ukkoa tulee, ukkoa menee	193
Aukkoja tarinassa	211
Sydänääniä, syntymiä ja keskenmenoja	223
Bändihommissa oppii	237
Soololevy, sooloura, mitä ihmettä?	245
Oman elämänsä Elvis	253

SELLAISTA SE SELAVII ON!

Serbiassa asemies hyökkäsi kahvilaan, Istanbulin lentokentällä pari päivää sitten itsemurhapommittajat tappoivat lukuisia ihmisiä ja lopulta itsensä. Minä istuskelen Keski-Suomessa Petäjävedellä kohtalaisen hyvin varustellun vuokramökin terassilla aamuauringosta nauttien ja juon murukahvia. Meillä on jäljellä myös Villen eilen hankkimia ruisleipiä ja mätitahnaa. Suklaatakin tuli ostettua K-kaupasta. Eilen soitettiin duo-keikka tuossa kylillä ja tultiin tähän nukkumaan. Sauna lämpiää, tosin sähkö-sellinen, ja järvi kimaltelee sopivalla etäisyydellä. Käydään ehkä uimassa ennen kuin jatkamme matkaa Haapavesi Folkiiin.

Meillä on menossa hit parade: Ville kuuntelee kännykällään Paula Vesalan uusia biisejä ja yrittää muodostaa käsitystä tämän musiikista. Minä kuuntelen puolella korvalla, ja keskustellaan vähän. Onhan meillä siitä sanottavaa. Hyvääkin.

On ehkä väärin väittää todeksi sitä, mitä Raimo joskus tokaisi Vihannin tanssilavan takapihalla vihkiessämme Kolmannen naisen upouutta pallogrilliä käyttöön. ”Elämä on sellaista, millaista siitä tekee”, väitti hän kassler-leikettä, sipulia ja si-nihomejuustotäytteisiä tomaatteja grillatessaan. Vesalan lyriikasta en tätä väitettä näin puolella korvalla kuunnellessani löydä.

Elämää ei ehkä pysty aina tekemään mieleisekseen. Joskus tähän ajatukseen on kuitenkin hyvä uskoa ja valita niitä vaihtoehtoja, jotka johtavat kohti alitajunnassamme läikkyvää ideaalia. On niin ikään hyvä kiittää onneaan, kun löytää itsensä keskeltä harmonista hetkeä. Sellaisen huomaaminen vaatii paitsi valppautta myös selvää järkeä. Ja rohkeutta.

Minä ja Eero Pekkonen, siis Saffa, ajelimme kerran Killinkoskelta Tampereelle. Ajettiin Kurun kautta ja poikettiin kauppaan. Saffan teki mieli ostaa pari siideriä, olihan meillä takana raskas päivä *Anselmi, nuori ihmissusi* -elokuvan kuvauksissa. Kurulaisessa Siwassa ei kovin kummoista juomavalikoimaa ollut, mutta Eero lohduttautui ajatuksella hetken pyhittämisestä. Kun kehnonkin siiderin nauttii kyl-lin hartain mielin, muuttuu se paremmaksi. Eero huomasi minunkin pyhittävän het-keni lakutuuttini kanssa. En suinkaan istunut suoraan autoon matkaa jatkamaan, vaan söin jäätelöni kaikessa rauhassa Siwan parkkipaikalla Kurun raitille katsel-len. *Anselmi, nuori ihmissusi* -leffan kanttori sekä saman rainan kirkkoherra

pyhittivät hetkeä ja tekivät elämästään ”sellaista”.

”Sellaista” oli myös viime kesänä, kun piipahdimme Pyhäjoella saunomassa Tero Lietteen mökillä. Olimme tulossa Oulusta Rauhalan terassilta soittaaksemme Raahen Ruiskuhuoneella. Keikka oli todellinen ex tempore -viritys. Karvinen oli myynyt Hanhiniemi–Rauhala MAD:n Ouluun, mutta jättänyt homman kesken. Lauantaille hän ei ollut järkeänyt mitään, ja päädyimme Oulun-houstimme Jukka Takalon ehdotuksesta sopimaan esiintymisen Raahen itse. Ennen keikkaa ehdittiin Teron luo saunomaan.

Keikka Ruiskuhuoneella onnistui yli kaikkien odotusten, ja sen jälkeen tutustuimme Raahen muuhunkin yöelämään siitä sen enempää kuitenkaan innostumatta. Kotimatalla poikkesimme Teron luo toistamiseen. Ei oikein ollut kiire minnekään, eli mikäs siinä, saunotaan kun kerta voidaan! Helpottaahan se oloa, kun hikoillaan ja nautitaan saunakaljat.

Tänään meillä olisi taas kutsu Pyhäjoelle, mutta emme jaksakaan ajella sinne asti. Sitä arvokkaampana vaalimme muistoa viimekesäisestä tuplasaunakeikasta. Kiitos, Tero!

Matkaamme siis Haapavedelle kahden miehen partiona. Melko Akustinen Duomme ei tänä vuonna kovin montaa keikkaa tee, ja voi olla, että jatkossa päädyimme keikkailemaan pääasiassa sähköisenä nelikkona: uusi yhtyeemme, Pauli Hanhiniemen Retkue, muodostuu Riku Kettusesta (kitara), Juppo Paavolasta (rummut), Villestä ja minusta. Syksyllä on tarkoitus julkaista nyt työn alla oleva albumi, ja keikkoja on sovittuna tiheä nippu lokakuun lopusta alkaen. Ensi vuodellekin on jo joitain keikkoja kalenterissa. Alkaa taas uusi vaihe.

Tämä kesä 2016 on minulle varsin työntäyteinen. Esiinnyn Riihivuoren kesäteatterissa *Yhden tähden hotelli* -näytelmässä. Roolini on hybridi. Se on kirjoitettu alun perin Heikki Vihisen ja Lotta Ansakorven toimesta Jorma Kääriäistä silmällä pitäen. Tarina on heppoinen ja rooli ohut: Korpihotelliin saapuu yksinäinen ratsastaja, hotellin emännän vanha tuttu iskelmätähti Koistinen. Hahmo järjestelee omia lemmenpuuhiaan ja puuttuu myös paikalla pyörivien kahden nuorenparin asioihin. Jorma Kääriäinen veti tätä Kari ”Kerma” Koistisen roolia pari kesää sitten Soppeen kesäteatterissa. Musiikki oli Jorman setistä, mutta nyt kun jätkä vaihtui, vaihtuivat myös biisit. Keskisuomalainen kirjoitti arvostelussaan *Yhden tähden hotellin*

olevan ei niinkään näytelmä, vaan laadukkaan puoleinen viihdekonsertti. Suits me, sanon minä.

Otin tämän työn vastaan jo syksyllä 2015, kun näytti siltä, ettei minulla olisi keksällä bändiä. Kolmas nainen ei keikkailisi, eikä Retkuekaan olisi vielä siihen valmis. Järkeilin, että lieene parempi viettää kesä Riihivuoren näyttämöllä kuin esimerkiksi Kujakollin terassilla.

Vaikka olen riekkunut reilut kolme vuosikymmentä verrattain kosteissa ympäristöissä, ei minusta ole ainakaan vielä tullut täysipäiväistä juoppoa. Kolmannen naisen ajohukivuorottelu ja sen tuoma hankalasti välteltävä vastuu sekä roudaamiseen osallistuminen varmaankin opettivat aikoinaan minut pois päiväkännikkulttuurista. Hyvä niin. Arvelin silti olevan viisaampaa olla altistamatta itseäni tietien tahtoen terassilla väijyvälle melanoomalle ja hanakaljan houkutukselle. Joutenolo ei minulta oikein suju, eikä levottomuus ole vielääkään karissut luonteestani kokonaan. Epämääräinen tekemisen tarve saa minut väsäämään lauluja, kirjoittamaan tätä, säätämään keikkoja ja pyörittämään Näkytorni-osakeyhtiötä. Kitaraa aion opetella soittamaan, ja seesteisen joutenolon toivon oppivani. Dokaaminen ei innosta.

Vaikka teatterihomma on hauskaa ja parhaimmillaan tosi palkitsevaa, on selvää, että nautin omista keikoistani enemmän. Nekin toki sujuvat usein jonkinmoista järkevää kaavaa noudatellen, mutta aina on mahdollista tarttua hetkeen ja kääntää asioita eri asentoon, rikkoa rytmiä ja leikkiä merkityksillä. Yleisö saattaa joskus hyvinkin ansiokkaasti vaikuttaa illan kulkuun. Teatterissa sellaista herkkua näkee vain improvisaatioporukoitten esityksissä. Kässäri on kässäri. Sitä tulee seurata kesäteatterissakin.

Päätämme Villen kanssa ottaa selvää, mikä on lyhyin reitti Petäjävedeltä Haapavedelle. Vertailemme Google Mapsin ja Heren ehdotuksia. Päädymme kokeilemaan Heren reittiä. Ajelemme tyytyväisinä meille ennestään tuntemattomilla teillä. Muutamaan otteeseen menemme ohi risteyksestä, kun tiet vaikuttavat niin mitätömiltä, etteivät ne voi vakavissaan johtaa minnekään. Usko on lujilla, kun baana muuttuu ruohottuneeksi junnuksi, ja lopulta ylitämme pikku puroa pahaista siltaa pitkin. Lyhyin reitti, nopein reitti, joopa joo. Joskus olisi reilumpaa laittaa selkeästi tarjolle pisin ja hitainkin. Kyhäelmä puron yli tuskin kantaisi kiloakaan autoamme painavampaa ajoneuvoa, mutta niin vain se on saanut reittiohjelman laatijalta sillan

statuksen. Onneksi akustimet, nämä puiset soittimemme, eivät paina ihan hirveästi. Tankkikin alkaa olla tyhjänpuoleinen, eli kevyitä ollaan. Ylitämme sillan, tie muuttuu taas tunnistettavaksi, ja matka jatkuu.

Aikoinaan, kun ajelimme Kolmannen naisen ensi reissuja, toimi Sakari kartanlukijana. Silloinkin joskus valikoitui eteemme verrattain eksoottisia reittejä, mutta yleensä löysimme perille suuremmista ongelmista. Vähitellen päätiet ovat tulleet tutuiksi, eikä karttaa ole kovin usein ollut tarpeen viime vuosina tutkia. Saku tosin harrastaa yhä suunnistusta, ihan hiki otsalla metsissä ravaten. Aina hän on kotiinsa löytänyt.

Kun saavumme Haapavedelle, on meitä vastassa väkeä Hehkumon ja Kolmannen naisen historiasta. Tuttuja ja puolituttuja kansanmuusikoita ja paikallisia järjestäjiä, varttuneempia ukkoja, jotka jo 80-luvulla pitivät bileitään sittenkin palaneessa Kelosommassa ja vähemmän tulenarassa Haapakannel-ravintolassa. Taisipa Perunateatterikin joskus pysähtyä paikkakunnalla.

Tällä kertaa soittamme yöllä. Aloitusaika ei täsmää aikataulun kanssa, mutta kukaan ei hermostu mokomasta. Ainahan nää venyy, todetaan. Sali on täynnä, ja yleisö tuntuu viihtyvän. Interaktiivisuuttakin esiintyy, eli yleisö on siis hereillä. Miksaaja on paitsi taitava myös rohkea. Tulee hyvä keikka. Eilinen veto Petäjävedellä, siis kertaus, antaa varmuutta, eikä reissu ole vielä vienyt voimiamme. Jaksetaan nauttia hetkestä. Tulee hiki ja lämmin. Lämmin mieli. Tuli taas ”sellainen” päivä, joka kannatti elää.

Suru teki lähtöään

Suru teki lähtöään ja mä näin
sen ovellani empivän, mene vaan, mene vaan
Suru terki lähtöään, tajusin
että sitä pyytelis enää en takaisin

Matkaa, matkaa, minnekäpä suuntaatkaan
Matkaa, matkaa, tuskin tavataan

Mene pois, mene älä haikaile luokseni
vaikka sä teit kaikkesi vuokseni
vaikka yksin yöhön jään
Mene pois, mene, pysy poissa mun mielestä
Lähde, katoa ovenpielestä, aika erota on

Suru teki lähtöään ja mä jäin
ikkunaani katsomaan menoaan, mene vaan

Matkaa, matkaa, ei oo helppo luovuttaa
Matkaa, matkaa, kun me totutaan

Mene pois, mene älä haikaile luokseni
vaikka sä teit kaikkesi vuokseni
vaikka yksin yöhön jään
Mene pois, mene, pysy poissa mun mielestä
Lähde, katoa ovenpielestä
En jää pitkään itkemään, me tahoillamme kyllä selvittäään
mä yksin tähän jään

Mene pois, mene pois
vaikka yksin yöhön jään
Mene pois, mene, pysy poissa mun mielestä
Lähde, katoa ovenpielestä
En jää pitkään itkemään, me tahoillamme kyllä selvittäään
mä yksin tähän jään, aika erota on

Pölyä, hiuksia, risuja

Mitä mä muuttaisin, mitä minä tekisin toisin?
Mitä mä muuttaisin jos muka muutella voisin?
Ehkä jonkun ison kirjaimen, jonkun huutomerkkin nieläisen, mutta
mitä mä muuttaisin, mitä minä tekisin toisin?
Kenet mä skippaisin kenelle aikani soisin
Enpä oikein yhtä ainoaa, muista kenet voisin unohtaa

Meihin pölyä, hiuksia, risuja tarttuu, eikä siltä välttyy voi
vähitellen ne kertyy kun vanhaksi varttuu, sydäimestä ottaa, oi
eilinen, eilinen, sylihisi kantai mut
lopulta mä löysin sut

Huomiseen haikaile en, enkä eilistä kaipaa
sanovat ne, jotka kaiketi hallitsee aikaa
tulevani nähdä haluan ja suren sitä minkä kadotan
Meihin pölyä, hiuksia, risuja tarttuu, eikä siltä välttyy voi
vähitellen ne kertyy kun vanhaksi varttuu, sydäimestä ottaa, oi
eilinen, eilinen, sylihisi kantai mut
lopulta mä löysin sut... Lopulta sä löysit mut

Meihin pölyä, hiuksia, risuja tarttuu, eikä siltä välttyy voi
vähitellen ne kertyy kun vanhaksi varttuu, sydäimestä ottaa, oi
eilinen, eilinen, sydäimestä ottaa, oi
Meihin pölyä, hiuksia, risuja tarttuu, eikä siltä välttyy voi
vähitellen ne kertyy kun vanhaksi varttuu, sydäimestä ottaa, oi
eilinen, eilinen, sylihisi kantai mut, lopulta mä löysin sut
lopulta sä löysit

Käteni oli kerran vakaa

Käteni oli kerran vakaa niin
kun mä kirjoitin rivin paperiin
Käteni oli kerran vakaa niin
kun mä silitin, silitin poskeesi
Käteni oli kerran vakaa niin
kun mä ennustin tulevaa
kun mä valitsin mitä halusin
ja mitä haluais en

Entä kun ennustukset alkaa osuu oikeaan
Entä kun kaikki jatkuu hyvin, radallaan
Entä kun pikkuhiljaa huomaa, kuinka
kaiken alkaa, kaiken alkaa ulkoo oppimaan

Mä hyväksyn sen, että hallitse en, tätä
hallitse en, vaan se käy ylitseni

Käteni oli kerran vakaa niin
kun mä ohjasin läpi kaupungin
Janin Mustangin, sen vihreän
Harhaa oli se, sen ymmärrän
Se on helppoa tajuta
Mä tajuan sen

Entä kun ennustukset alkaa osuu oikeaan
Entä kun kaikki jatkuu hyvin, radallaan
Entä kun pikkuhiljaa huomaa, kuinka
kaiken alkaa ulkoo oppimaan

Mä en tarkoita väheksyä nyt entistä onnea
Mä en tarkoita väheksyä nyt onnea, onnea

Mä hyväksyn sen, että hallitse en, tätä
hallitse en, vaan se käy ylitseni

Entä kun ennustukset alkaa osuu oikeaan
Entä kun kaikki jatkuu hyvin, radallaan
Entä kun pikkuhiljaa huomaa, kuinka
kaiken alkaa, kaiken alkaa ulkoo oppimaan
Mä hyväksyn sen, että hallitse en, tätä
hallitse en

Mä en oo koskaan

Mä en oo koskaan oikein uskonut
mä en oo, mihinkään
Mä en oo koskaan oikein toivonut
mä en oo, ennen sua

Aina joskus meitä karma muistuttaa
kuinka onkaan monta muuttujaa
Luulet, ettet uutta tilaisuutta saa
vaik' se ovellasi odottaa

Io no, non avrei mai detto che
l'amore trovasse me.
Io no, non l'avrei creduto mai
possibile, prima di te.

Aina joskus meitä karma muistuttaa
kuinka onkaan monta muuttujaa
Luulet, ettet uutta tilaisuutta saa
vaik' se ovellasi odottaa

On se kaunis – la vita
On kaunis elämä, noin se ohi suhahtaa
On se pitkä – lunga e bella la vita
On pitkä elämä
kuinkapa se kuluttaa

Mä en oo
Mä en oo koskaan oikein uskonut – Io no, non avrei mai detto che
mä en oo, mihinkään – l'amore trovasse me
Mä en oo
Mä en oo koskaan oikein toivonut – Io no, non l'avrei creduto mai
mä en oo, ennen sua – possibile, prima di te

Mä en oo
Mä en oo koskaan oikein uskonut – Io no, non avrei mai detto che
mä en oo, rakkauteen – l'amore trovasse me
Mä en oo
Mä en oo koskaan oikein toivonut – Io no, non l'avrei creduto mai
mä en oo, ennen sua – possibile, prima di te

Pauli Hanhiniemi

muistelee kerran elettyjä tuokioita lapsuudestaan, nuoruudestaan ja aikuisuudestaan. Kolmannesta naisesta, Perunateatteristaan ja vaikkapa Hehkumosta tuttu lauluntekijä kaihoaa elettyjä hetkiä, näkee, hyväksyy oman ja matkatovereittensa hilpeän keskenkasvuisuuden.

Kerran elettyä on mainio nippu katkelmia rakastetun laulajan ja biisinikkarin matkalta. Aikalaistarinoita Suomesta ja maailmalta. Kirjaa värittää Jiri Halttusen näyttävä kuvitus.

Pauli Aatos Hanhiniemi (1964) on suomalainen muusikko, säveltäjä ja sanoittaja. Hän tuli tunnetuksi Kolmas Nainen -yhtyeen laulusolistina vuosina 1986–1994.

Myöhemmin hän toimi yhtyeessä Pauli Hanhiniemen Perunateatteri (1995–2005) sekä kansanmusiikkia soittavassa yhtyeessä Hehkumo (2006–2009). Kolmas Nainen palasi tauolta vuonna 2009. Vuonna 2016 hän perusti Pauli Hanhiniemen Retkueen keikkaillakseen klubeilla kaupungeissa ja kirkonkylissä. Hanhiniemi on tehnyt tekstejä myös muille yhtyeille ja artisteille.

